

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.III.432/2011/6.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2011. év október hó 18. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A testi sértés büntette miatt folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 1.Bf.231/2009/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Pest Megyei Bíróság - a pótmagánvádló vádindítványa alapján eljárva - a 2009. június 25-én kihirdetett 23.B.72/2008/20. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki gondatlanságból elkövetett testi sértés vétségében (Btk. 170. § (1) bek., (6) bek. III. ford.). Ezért őt 300 napi tétel, napi tételenként 800 Ft, összesen 240.000 Ft összegű pénzbüntetésre ítélte.

Az elsőfokú ítélettel megállapított tényállás lényege a következő.

A terhelt nem kóros elmeállapotú, beszámítási képessége az elkövetéskor sem volt kizárt, vagy korlátozott.

A terheltet korábban a Balassagyarmati Városi Bíróság B.123/2000/10. számú - a Nógrád Megyei Bíróság Bf.300/2001/21. számú határozata folytán - 2002. november 11-én jogerős ítéletével, embercsempészség bűntette, hivatalos személy elleni erőszak bűntette és más bűncselekmény miatt kiszabott 2 évi, végrehajtásában 5 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte.

A terhelt 2007. július 28-án, hajnali órában V-n egy kávézóban barátaival szórakozott, közben italt fogyasztott.

Ugyanott tartózkodott az erősen ittas sértett, aki hangoskodott, kötözködött, a vendégekkel szemben agresszívan lépett fel. Amikor belekötött a pultnál szórakozó egyik vendégbe, a terhelt hozzájuk ment és szétszedte őket.

Ezután a sértett odament a terhelt asztalához és durván kötekedni kezdett a társaság tagjaival. A sértett azt mondta a terheltnek, hogy menjen ki vele és beszéljenek. A terhelt elfogadta a kihívást, felállt az asztaltól és a sértett után indult.

A bejárat ajtó előtt a sértett megfordult, zsebébe nyúlt, majd kezét kivéve a terhelt felé ütött. Ekkor a terhelt elővett nadrágja oldalzsebéből egy tapétavágó kést, jobb kezének mutatóujjával kitolta pengéjét, majd a kést maga elé tartva dulakodni kezdett a sértettel.

Dulakodás során hadonászott a tapétavágó késsel, s ekkor a sértettnek sérüléseket okozott.

A sértett

- a nyakának bal oldalán, a fejbiccentő izom középső harmadában 7 cm-es metszett sérülést, a véna juguláris 1 cm-es sérülését,
- a bal oldali állkapocs szögletben 5 cm-es metszett sérülést szenvedett.

A fejbiccentő izom sérülése egy nagyobb nyaki visszér sérülésével járt; a sérüléssel összefüggésben bekövetkezett a baloldali karfonatideg részleges sérülése.

A karfonatideg-sérülés 8 napon túl gyógyuló, tényleges gyógytartam 2-3 hónap. A nagyobb visszér - véna juguláris - sérülés 8 napon túl gyógyuló, tényleges gyógytartama 3-4 hét.

A sérüléssel összefüggésben kimutatható a baloldali deltaizom részleges sorvadása és bal lapocka feletti izom sorvadása. A kisfokú izomsorvadás minimális maradandó fogyatékossgot eredményezett, ami 10-15 %-os munkaképesség csökkenéssel jár.

A sértettet aznap 3 óra 53 perckor mentővel kórházba szállították, sérülése közvetetten életveszélyes volt.

Az elsőfokú bíróság jogi értékelése szerint a terhelt cselekménye gondatlanságból elkövetett, életveszélyt okozó testi sértésnek minősül.

Nem állapítható meg javára jogos védelmi helyzet, mivel elfogadta a sértett kihívását; függetlenül attól, hogy ezt a sértett kötözködése váltotta ki.

Testi sérti szándéka azonban nem volt, arra nem vonható következtetés, s önmagában a kihívás elfogadása sem utal ilyen szándékra.

Dulakodva, nem irányzottan, vaktában hadonászott a késsel, s közben sérült meg a sértett.

A tapétavágó kés a terhelt munkaeszköze volt, tisztában volt azzal, hogy vágóeszköz, vigyázva kell használni nehogy sérülést okozzon. A nyaki rész pedig olyan életfontosságú szerv, aminek kis mérvű erőbehatással megsértése is komoly sérülést okozhat.

Ehhez képest azért nem látta előre magatartásának lehetséges következményeit, mert a tőle elvárható figyelmet és körültekintést elmulasztotta.

A pótmagánvádló, súlyosítás végett bejelentett fellebbezése alapján eljárva a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a 2010. szeptember 28-án meghozott 1.Bf.231/2009/9. számú ítéletével az elsőfokú határozatot akként változtatta meg, hogy

- a cselekményt testi sértés büntettének minősítette (Btk. 170. § (1) bek., (5) bek. I. ford.),
- a büntetést 2 évi börtönbüntetésre és 2 évi közügyektől eltiltásra súlyosította,
- megállapította, hogy a terhelt a büntetés fele részének kitöltése után feltételes szabadságra bocsátható, és egyben
- elrendelte a terhelttel szemben korábban, a Balassagyarmati Városi Bíróság B.123/2000/10. számú - a Nógrád Megyei Bíróság Bf.300/2001/21. számú határozata folytán - 2002. november 11-én jogerős ítéletével kiszabott 2 évi, végrehajtásában 5 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés végrehajtását.

Egyebekben a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a tényállást pontosította

- mellőzte, hogy a terhelt dulakodás közben hadonászott a tapétavágó késsel, s közben okozta a sértett sérüléseit, viszont

- megállapította, hogy dulakodás közben a terhelt a tapétavágó késsel, kis-közepes erővel a sértett nyakát két esetben megvágta.

Ehhez képest - a másodfokú bíróság szerint - a bűnösségre vont következtetés okszerű, a jogi minősítés azonban téves. A terhelt cselekménye - figyelemmel a Btk. 2. §-ára - életveszélyt okozó testi sértés bűntettének minősül (Btk. 170. § (1) bek., (5) bek. I. ford.).

Álláspontja szerint a sértett verekedni hívta ki az őt csitító terheltet, aki ezt elfogadta, ezért kétségtelen a testi sértés okozására irányuló szándéka.

A kihívásból és elfogadásából következően a sértett és terhelt egyaránt nem hivatkozhat jogos védelmi helyzetre, amit az sem eredményezhet, ha kölcsönös verekedés során egyikőjük ideiglenesen fölénybe kerül.

A gondatlan elkövetésnek értékelés pedig azért téves, mert a két sérülést gyors egymás utáni két erőhatás hozta létre.

A terhelt által alkalmazott eszköz élet kioltására feltétlenül alkalmas volt, a bántalmazás kétmozzanatú, a nyakra irányuló eszköz köztudomásúan súlyos, életveszélyes, akár halálos eredménnyel is járhat.

A másodfokú bíróság szerint

- a terhelt elkövetéskori tudattartalma testi sértés okozására irányult,
- a bántalmazás és bekövetkezett eredmény közötti okozati összefüggés kétségtelen,
- az eredmény vonatkozásában pedig tudatos gondatlanság (luxuria) terheli, mert előre látta ugyan magatartása következményét, azonban könnyelműen bízott azok elmaradásában.

Ehhez képest vegyes bűnösségről van szó, ami a Btk. 15. §-a szerint szándékos bűnfelelősséget jelent.

A másodfokú bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a bűnösség megállapítása és a cselekmény jogi minősítése miatt, megváltoztatás vagy hatályon kívül helyezés érdekében.

Indokai szerint a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a terhelt javára fennálló jogos védelmi helyzetet, a Btk. 29. § (1) bekezdése szerinti szükségesség fogalmát.

A verekedésre kihívás elfogadásával a terhelt nem lépett a jogtalanság talajára. Az erősen ittas sértett kezdettől agresszív,

fenyegető, garázda, provokatív magatartást tanúsított, emiatt a terhelt morális szükséghelyzetbe került, a sértett támadása előli kitérése önbecsülése feladását jelentette volna. Ezt a törvény nem várja el, a másodfokú bíróság viszont épp ezt kívánta meg.

A másodfokú bíróság álláspontja önellentmondó, mivel a terhelt - a bíróság által elismerten - csitította a sértettet. A verekedés pusztán elfogadásából pedig nem következik, hogy az elfogadó szándékos testi sértést akar véghezvinni. A terhelt erkölcsileg kényszerült védekezésre, fogalmilag kizárt, hogy előre látta volna mi fog történni.

Nem arról van szó, hogy két fél kölcsönösen bántalmazta egymást, hanem a sértett hirtelen megfordult, zsebébe nyúlt és - a terhelt következetes vallomása szerint - kést vett elő. A sértett rendkívüli intenzitású agressziója, kirívóan durva magatartása ellenében a terhelt ijedtségből, félelemből, felindultságból hadonászni kezdett, s így sértette meg a pótmagánvádlót. Ehhez képest az indítvány hivatkozott a Btk. 29. § (2) bekezdésére is.

Álláspontja szerint a másodfokú bíróság megsértette továbbá a Be. 4. § (2) bekezdését, mert nem lehet kétségtelenül állást foglalni sem abban, hogy volt-e a sértettnél kés, elővette-e azt, kezében volt-e; sem pedig abban, hogy a terhelt nem védekezett, hanem testi sértés szándékával bántalmazta a sértettet.

Az indítvány hivatkozott arra, hogy jogi érveit egyaránt osztotta az ügyben eljáró ügyészség, valamint az elsőfokú bíróság.

A pótmagánvádló jogi képviselője írásbeli észrevételében a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta és a megtámadott határozat hatályban tartását indítványozta.

Álláspontja szerint megalapozott a tényállás, törvényes a bűnösségre vont következtetés, a jogi minősítés és a kiszabott büntetés. Az indítvány viszont a tényállást támadja, eltérő körülményekre hivatkozik.

Utalt arra, hogy tanúvallomások alapján a sértettnél nem volt kés. A terhelt vallomásából, a szakértő véleményéből következően pedig nem csupán hadonászás, hanem másodszor is nyakra mért metsző, vágó sérülés történt, ami a 15. számú Irányelv szerint is életkioltására alkalmas, s a keletkezett sérülés nem csak életveszélyes, hanem maradandó.

A Legfelsőbb Bíróság az ügyben a Be. 420. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott; melyen a védő a felülvizsgálati indítványt fenntartotta, azon túlmenően kifejtette, hogy erkölcsi okból megalapozott a jogos védelmi helyzet és szükséges volt a

terhelt elhárító magatartása, a szükséges mértéket pedig menthető felindulásból lépte túl. Mindemellett - álláspontja szerint - nem tisztázott az sem, hogy volt-e kés a sértettnél. A sértett ugyanis verekedés előtt zsebébe nyúlt, a terhelt pedig alapos okkal hihette, hogy kés van nála, ezért tévedése megállapítható. A pótmagánvádló jogi képviselője írásbeli nyilatkozatával egyező tartalommal szólalt fel.

A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős ítélettel szembeni jogi - és nem pedig ténybeli - kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 416. §-ának (1) bekezdésében megjelölt anyagi és eljárásjogi okból vehető igénybe. Felülvizsgálati okot - a törvényi meghatározásból is kitűnően - valamely konkrét, mérlegelést nem tűrő szabály megsértése képez, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

A Be. 423. §-a (1) bekezdése alapján felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ami a felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható; felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye (Be. 419. § (1) bek., 388. § (2) bek.). A jogkövetkeztetések, így a bűnösség megállapításának helyessége, illetve annak ellenében felhozott büntethetőséget kizáró ok kérdése is kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

A Be. 423. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati indítványt - a Be. 416. § (1) bekezdésének e) és f) pontjában meghatározott esetek kivételével - a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.

Az irányadó tényállás alapján viszont törvényes a bűnösségre vont következtetés és a jogi minősítés.

A terhelt a Btk. 29. § (1) bekezdése szerinti - elkövetéskor és egyébként változatlan szöveggel azóta is hatályos - rendelkezés alapján nem volt jogos védelmi helyzetben.

Előrebocsátja a Legfelsőbb Bíróság, hogy az indítvány valójában nem vitatja, hogy megtörtént a verekedésre kihívás és annak terhelt általi elfogadása. Az indítvány azt kifogásolja, hogy ebből a másodfokú bíróság testi sértési szándékra vont következtetést, s emiatt kizárta a jogos védelmi helyzetet.

A Btk. 29. § (1) bekezdése szerint nem büntethető, akinek cselekménye a saját, illetőleg a mások személye, javai vagy közérdek ellen intézett, illetőleg ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges.

A Legfelsőbb Bíróság 15. számú Irányelve III. pontjában foglaltak értelmében a történés folyamatának egészét figyelembe véve, a cselekménysor összefüggő vizsgálata alapján ítéltető meg, hogy véghezvitel időpontjában jogos védelmi helyzet fennállott-e.

Ez mindenekeelőtt a jogtalan támadás törvényi feltételének megléte, ezen belül két objektív jellegű körülmény, a támadó magatartás időbeliségének és tartalmának vizsgálatát jelenti.

A jogos védelmi helyzet a jogtalan támadó, illetve jogtalan támadással közvetlenül fenyegető és azt elhárító magatartás viszonya, aminek kezdetét a jogtalan támadó, illetve jogtalan támadással közvetlenül fenyegető magatartás határozza meg.

Következésképpen jogos védelem, illetve ezen a címen valamely - bűncselekményt megvalósító - magatartás jogszerűségének kérdése akkor merülhet fel, ha az a megindult, folyamatban levő jogtalan támadás (vagy időrendi előzménye, a közvetlenül fenyegető jogtalan támadás) elhárítására irányul. Általános fenyegetettség érzése, jogtalan támadás bekövetkezetőségének távoli veszélye jogos védelmi helyzetet nem alapoz meg. [BH 1995/685., 2002/212., 2003/50.]

Másik objektív jellegű, tartalmi feltétel, hogy a - legalább elkezdett, illetve közvetlen fenyegető - támadás más személy általi, a megtámadotton kívüli, tőle idegen, független magatartás legyen.

A támadás értelemszerűen célzott, egyoldalú (nem kölcsönös), tevőleges, fizikai ütközést kezdő magatartás. Nyilvánvalóan ilyen tartalmú a meg nem kezdett, de időben, térben közvetlen fenyegető támadás (más szóval a támadás közvetlenül fenyegető veszélye).

Következetes ítélkezési gyakorlat, hogy nem állapítható meg jogos védelmi helyzet annak javára, aki

- szándékos, tettleges magatartásával előidézi (provokálja) a másik támadását (BJD 1004., 4680., BH 1984/135.),
- önként - méltányolható ok nélkül - bekapcsolódik a verekezésbe, illetve kölcsönös résztvevője erőszaknak, mást egyidejűleg támad (BJD 2473., BH 2000/187.)
- kihívást elfogadva, vagy kölcsönös szidalmazás, fenyegetőzés után tettlegességbe bocsátkozik (BJD 152., 3626., BH 2002/171., 2004/93.).

A támadó magatartás elsőbbsége és a hárító magatartás szöges ellentéte alapján kizárt továbbá, hogy egyidejűleg mindkét fél pozíciójára, illetve javára megállapítható legyen a jogos védelem, tehát nincs helye jogos védelemnek a jogosan védekezővel szemben (BJD 147.).

Az irányadó tényállás szerint a kávézóban

- az ittas, hangoskodó, agresszív sértett belekötött egy vendégbe, a terhelt pedig szétválasztotta őket, ezután
- a sértett durva, kötekedő magatartást tanúsított a terhelt asztaltársaságával, s a terheltet a kávézóból ki-, illetve magával hívta, azzal hogy beszéljenek,
- a terhelt pedig elfogadta a kihívást és a sértett után indult.

Következésképpen a tettelegességet, dulakodásukat megelőzően nézeteltérés, majd kihívás történt, ennél fogva amikor a terhelt a sértett után elindult, tisztában volt azzal, hogy köztük verekedés lesz, valójában önként bocsátkozott kölcsönös tettelegességbe kihívójával, a sértettel.

A „kihívás” - önmagában, nyelvtanilag is - nem csupán helyváltoztatást céloz, hanem az vetélkedésre felszólítás és egyben ajánlat. Kétségtelen viszont, hogy verekedésre kihívás egyaránt történhet nyíltan (ebbéli szándékot szóban is kifejezetten) és burkoltan.

Ugyanakkor szórakozóhelyen, felek közötti nézeteltérést követő, egyik fél általi és a helyiség közös elhagyását célzó felszólítás másik általi elfogadása, mindkét részről annak egyetértő kifejezésre juttatása, hogy a köztük lévő vitát tettelegességgel, ezért jelenlévők (tanúk) nélkül kívánják eldönteni.

A helyiség közös elhagyását célzó kihívás és annak elfogadása ellentmond annak, hogy a kihívás tartalma kimerülne kizárólag párbeszédben. Emellett jelen ügyben a sértett erősen ittas is volt, amiből (és addig tanúsított magatartásából) szintén alaptalan a pusztán beszélgetési szándékra következtetés, illetve hivatkozás.

A kihívást elfogadó nem pusztán belesodródik a (kihívóval kölcsönös) tettelegességbe. Amennyiben kihívója után megy és tettelegességbe bocsátkozik, ez azt jelenti, hogy előzetesen számot vetett a tettelegesség reális lehetőségével és abba belenyugodott. Ehhez képest a kihívás és annak elfogadása testi épség elleni kölcsönös fizikai magatartás (adok/kapok) - legalább eshetőleges - szándékát feltételezi.

A kihívás elfogadása pillanatától pedig a tettelegesség kezdete nem váratlan, legfeljebb hirtelen, ami azonban nem oka, kiváltója, hanem (taktikai) része a verekedésnek, a kölcsönös közelharcnak. Kihívó és kihívást elfogadó egyaránt jogtalanság talaján áll, ami azt jelenti, hogy kizárt bármelyikük javára jogos védelmi helyzet megállapítása, tehát az büntetőjogi felelősségre vonás akadályát sem képezi.

Ehhez képest alaptalan kifogás, hogy a verekedésre kihívás elfogadásából nem következik testi sértési szándék és a jogos védelmi helyzet lehetőségének kizártsága.

Kétségtelen, hogy a kihívás elfogadásáig a sértett közönséges, durva magatartást tanúsított, előbb egy pultnál lévő személlyel szemben agresszív volt, majd a terhelt asztaltársaságával durván kötekedett. Legfeljebb a pultnál történtek kapcsán lehetne szó jogos védelmi helyzetről, ami azonban – épp a terhelt általi közbelépés folytán – korábban lezárult. A sértettnek a terhelt asztaltársasága iránti – irányadó tényállás szerinti – magatartása alapján pedig nem vonható következtetés jogtalan támadásra, vagy annak közvetlen fenyegető veszélyére.

Következésképpen a kihívás elfogadásáig nem volt támadás, vagy annak közvetlen fenyegetése, így nem is volt mit elhárítani. A kihívás elfogadása miatt pedig a jogos védelmi helyzet kérdése, illetve esetleges következményére, így a 29. § (1)-(2) bekezdésére, valamint a tévedésre (vélt jogos védelemre) hivatkozás is közömbös.

A terhelt magatartása a Btk. 170. § (1) bekezdésébe ütköző és (5) bekezdés I. fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntettét valósította meg. Itt jegyzi meg a Legfelsőbb Bíróság, hogy szükségtelen e minősítés mellett utalni a Btk. 2. §-ára, mivel az megfelel az elkövetéskor hatályos büntetőtörvénynek.

Eltérően azonban a másodfokú bíróság álláspontjától, valójában nem vegyes bűnösségről, így nem a Btk. 15. §-a alkalmazásáról van szó.

A Btk. 15. §-a szerint az eredményhez, mint a bűncselekmény minősítő körülményéhez fűzött súlyosabb jogkövetkezmények akkor alkalmazhatók, ha az elkövetőt az eredmény tekintetében legalább gondatlanság terheli.

Ehhez képest a Btk. 15. §-a alá tartozó, szándékos eredmény-bűncselekmény vonatkozásában fennálló ún. vegyes bűnösségről (ami jogkövetkezmény szempontjából a szándékos bűncselekmény jogi sorsát osztja) akkor van szó, ha az alapeset megvalósítása szándékos és a súlyosabb eredményre, mint minősítő körülményre

- a szándék kiterjedhet, de csak gondatlanság állapítható meg, vagy
- a szándék eleve nem terjedhet ki, de a gondatlanság megállapítható (utóbbi ún. szándékon túli eredmény-bűncselekmény).

A Btk. 170. § (1) bekezdésébe ütköző és (5) bekezdés I. fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntette szándékos eredmény-bűncselekmény.

Az élet és a testi épség büntetőjogi védelméről szóló 15. számú Irányelv és azon alapuló következetes ítélkezési gyakorlat szerint az elkövetés időpontjában fennálló tudati állapot megállapításánál jelentős mértékben a külvilágban megnyilvánult és így megismerhető tényekből (tárgyi és alanyi tényezőkből) kell visszakövetkeztetni.

A másodfokú bíróság pontosításával irányadó tényállás szerint a terhelt

- dulakodást közvetlen megelőzően vette elő kését, aminek pengéjét kitolta és azt maga előtt tartva dulakodott a sértettel,
- késével kis-közepes erővel a sértett testét 2 ízben megvágta, egyik a nyak bal oldalát, másik a bal oldali állkapocs szögletét érte,
- a nyak bal oldalának metszésével okozott sérülés közvetetten életveszélyes volt.

A kés pengéjének kitolása, a kés maga előtt tartásával dulakodás, azzal testet ért vágás kétségtelenül egyaránt olyan akaratlagos magatartás, amelynek mögöttes tudattartalma meghaladja a gondatlanságot, és testi sértésre irányuló egyenes szándékot jelent.

Mindemellett az azonos oldali nyaki és állkapocs területet sebző egy-egy vágás pedig - a használt eszköz, az elkövetés körülményei és a sérülés helye folytán - megalapozza azt a következtetést, hogy a terhelt tudattartalma a bekövetkezett eredmény - az életveszély - tekintetében sem gondatlan, hanem szándékos volt. Mindenképpen előre látta magatartásának következményét és legalábbis abba belenyugodott, közömbös maradt iránta.

Az indítvány szerint a terhelt a sértett provokatív magatartása folytán morális szükséghelyzetben volt, a sértett támadása előli kitérése önbecsülése feladását jelentette volna, ami pedig nem - a törvény által sem - elvárt.

Ez az álláspont arra az ítélkezési gyakorlatra utal, melynek értelmében akkor van kitérési (menekülési) kötelezettség, ha a menekülés nem veszélyeztetné a megtámadott becsületét (BJD 148.).

Figyelmen kívül hagyja azonban, hogy a kitérés a megtámadott oldalán felmerülő magatartás, jelen ügyben viszont eleve nincs szó jogtalan támadásról, így annak elhárításáról, tehát kitérésről sem. Az említett ítélkezési gyakorlatból pedig egyébként sem vonható olyan következtetés, hogy jogtalan támadás hiányában, az irányadó tényállás szerinti körülmények alapján - önmagában önbecsülés megóvása címén - jogszerű volt a terhelt testi sértési magatartása.

Az indítvány hivatkozott arra is, hogy a vádindítvány benyújtását

megelőzően eljáró ügyészségek a jogos védelem kérdésében nem tudtak megnyugtató álláspontra jutni, s az elsőfokú ítélet is lényegében a védelem érveit osztotta. Ennek azonban szintén nincs jelentősége.

A bűnösségre és a jogos védelmi helyzetre következtetés egyaránt jogi következtetés, aminek ténybeli alapon van helye. Értelemszerű, hogy ugyanazon ténybeli alapról egyszerre mindkettőre nem vonható következtetés.

Felülvizsgálatban a jogerős határozat tényállása irányadó, és abból - jelen esetben a bűnösségre - vont jogi következtetés alapossága vizsgálható. Ehhez képest közömbös, hogy az irányadó tényálláshoz képest (visszamenőleg) mely adatok képezik a vádindítvány benyújtását megelőzően eljáró ügyészség, valamint az elsőfokú bíróság - másodfokú ítélettől eltérő - jogi álláspontjának alapját. Mindazonáltal megjegyzi a Legfelsőbb Bíróság, hogy az elsőfokú bíróság szerint sem volt a terhelt jogos védelmi helyzetben (elsőfokú ítélet 8. oldal 5. bekezdés).

Ekként a Legfelsőbb Bíróság - miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a megtámadott határozatot a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. §-ának (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2011. október 18.

Dr. Akác Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Márki Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Varga Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bíróági tisztviselő
N-né TH